

L'ESQUELLA

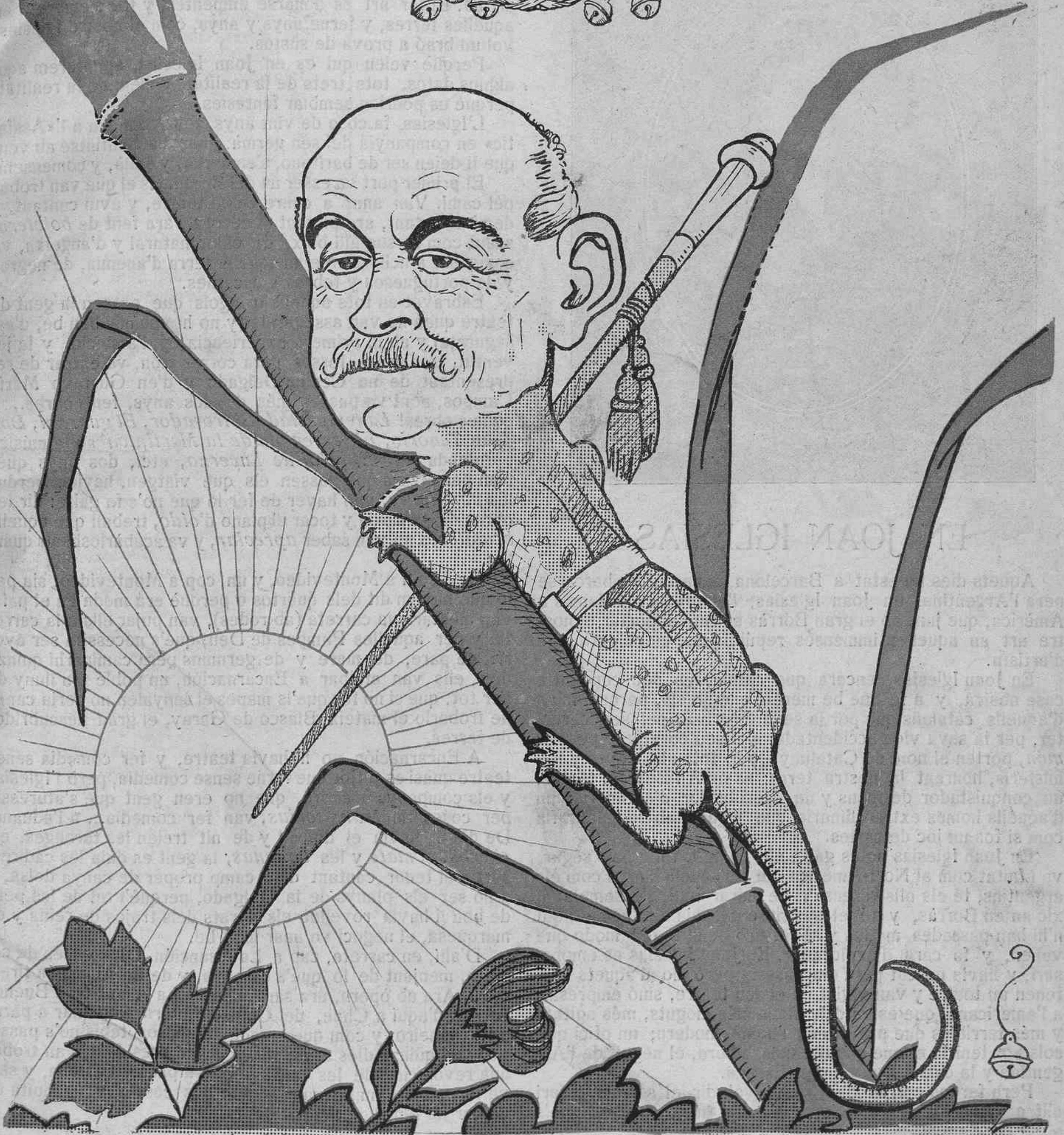
DE LA TORRATXA

BARCELONA, 12 DE JANER DE 1912

NÚM. 1724 ANY XXXIV

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

10 centims Atrassats: 20

EL BATLLE NOU

Don Joaquim Sostres (a) «Sargantana».

CRÒNICA

EN JOAN IGLESIAS

Aquets dies ha estat a Barcelona, esperant embarcarse pera l'Argentina, en Joan Iglesias, l'empresari ja famós a Amèrica, que junt ab el gran Borràs aniran a portar el nostre art an aquelles immenses repúbliques, en pelegrinatge d'artista.

En Joan Iglesias, encara que català, es poc conegut a casa nostra, y a fe que be mereix que ho sia, perquè es un d'aquells catalans que per la seva empresa, pel seu caracter, per la seva vida accidentada, pel seu coratge y pel seu món, porten el nom de Catalunya per tots els climes y hemisferis, honrant la nostra terra; es un Alf-Bey del teatre, un conquistador de mons y un descobridor d'escenaris; un d'aquells homes extraordinaris que juguen ab la geografia com si fos un joc de cartes.

En Joan Iglesias no es gaire alt, es agil, té el pas segur, va afaitat com al Nort-Amèrica, du els cabells llargs com els argentins, té els ulls serens y de mirar fixe, s'assembla un xic an en Borràs, y té el somriure d'ironia de l'home a qui n'hi han passades moltes y se les sab pendre del modo que venen, y fa cara d'explorador. En Joan Iglesias es empresari, y havia nascut pera empresari, però no d'aquets que tenen un teatre y van vivint en el seu teatre, sinó empresari a l'americana, que es un dels oficis més moguts, més agitats y més terribles que pugui tenir l'home modern; un ofici que sols pot tenirlo el que pugui reunir, alhora, el neguit de l'Argentina y la calma d'un Senyor Esteva.

Pera fervos carrec de lo que vol dir el ser empresari allí a l'Argentina, de la pressa que's du y el neguit que's

gasta, fixeuvos en el modo com s'estrena. L'*Electra* va ser estrenada per un extracte telegrafic. Als tres dies de ferse a Madrid, en Caba l'arreglava allí baix y l'Irene Alba feia d'*Electra*. Els *Perros de presa*, quan s'ensejaven, un va arreplegar un exemplar, y el va estrenar un jorn abans que l'autor fes la veritable estrena. Els *Dos pilletes*, pera guanyar temps, els van representar en un acte, y després hi van posar els altres. Quan la Tubau va arribar a Amèrica ab *La corte de Napoleón*, creientse portar una novetat, se van trobar ab que, al jorn de l'arribada, ja l'estaven representant, per *suposicions* de l'obra; y el comble va ser ab l'*Otelo*. Un tal Pezzoni, music comprat, professor de trompa de l'escala de Milán, mentres feien els ensaigs, havia copiat la partitura en els punys de la camisa, y mentres la feien a Milán ja l'ensejaven a Buenos Aires. Allí el que no corre no arriba. El fer art es donarse empentes, y fer d'empresa en aquelles terres, y ferne anys y anys, com el nostre Iglesias, vol un braó a prova de sustos.

Perquè veieu qui es en Joan Iglesias, apuntarem aquí alguns datos, tots trets de la realitat, y diem de la realitat, perquè us podrien semblar fantasies.

L'Iglesias, fa cosa de vint anys, feia comedia a l'*Assiatic* en companyia del seu germà, quan dia, sentintse ab veu, que li deien ser de barítono, s'embarca, y enllà, y comensem:

El primer port va esser un del Brasil. Es el que van trobar pel camí. Van anar a caure en un teatre, y avui cantant, y demà apuntant, ara pintant el decorat, ara fent de *boletero*, suant com se sua allí baix, de calor natural y d'angoixa, va comensar a aclimatarse an aquella terra d'anèmia, de negres y de portuguesos y febres y cacatues.

Esbravat en tots aquells trangols que passen la gent de teatre quan no van assegurats (y no hi van mai ben be, d'assegurats) y ab la primera experiencia, y l'ambició, y la joventut, tres grans forces pera correr món, va entrar de representant de na Cecilia Delgado y d'en Gustavo María Campos, aont va passar més de dos anys, fent obres... y quines obres! *La tempestad*, *El trovador*, *El guaraní*, *Don Juan Tenorio*, *El terremoto de la Martinica* ab la música apropiada pera *El reloj de Lucerna*, etc., dos anys que, com per atzars que passen els que viatgen, havien perdut les *partitures*, van haver de fer lo que no's fa gaire: dir les obres de memoria y tocar el piano d'*oído*, treball que aquells *brasileros* no van saber *apreciar*, y va acabàroshi els quartos.

Des d'allí a Montevideo, y un cop a Montevideo, sia per lo que havem dit dels quartos o perquè era moda en el país, van montar una carreta (ab rodes), van pujar ells a la carreta, y per aquelles Pampes de Deu, que's necessita ser avorrit de pare, de mare y de germans pera caminarhi quinze dies, ells van arribar a Encarnación, un poble tan lluny de per tot, que si no fos que'ls mapes el senyalen no seria capas de trobarlo el mateix Blasco de Garay, el gran descobridor de terres.

A Encarnación no hi havia teatre, y fer comedia sense teatre quasi es pitjor que ferne sense comedia, però l'Iglesias y els companys martirs, que no eren gent que s'aturessin per coses tan *transitorias*, van fer comedia... a l'aduana. De dia hi havia el diposit y de nit treien les taronges, els *cueros*, el *mate* y les *bananas*; la gent es duia les cadires, sortia el tenor cantant d'un camp proper de canya dolça, y a no ser els planys de la Delgado, perquè'l tuf de les pells de bou li havia rovellat els dorats dels trajos de reina y de marquesa, el negoci va anar molt be.

D'allí, en carreta, cap a La Asunción. Dies y dies de carreta, menjant de lo que's cassava, y de La Asunción tirem enllà. Ara ab òpera, ara sarsuela, de La Asunción a Buenos Aires, d'aquí a Chile, de Chile a l'infern, van anar a parar a Río Janeiro, y com que en aquets països tebis no's passaven mai quinze dies sense matar algun president, van trobar una revolució, de les que's fan pera passar l'estona, y se'n va fer setanta mil francs, sense les costes y la multa de deixar un tenor de penyora.

—Què farem trobantme tot sol?— va preguntarse en Joan Iglesias?—No tinc companyia però tinc família—allí a Me-sejo, ciutat del Brasil, que costa un xic de trobar, ab la dòna, la sogra, el cunyat y ell, se van posar a fer comedia, y feien els *Pantalones*, ab música, y *La Gran Via* sense música, y tira enllà y anem a Manaos, y a Pará, y a Marañón, y a Bahía, y a Pernambuco, y a un poble aont tingué un disgust perquè un senyor potentat volia pendre butaca pera una cabra que portava, y en un altre, que al benefici van regalar un cocodril a la *mezzo-soprano* de l'òpera, que en Povedano va matar per medi d'una borratxera, fins anar a parar a l'Amazonas, aont va tenir la febre groga, y d'allí, menjats pels mosquits, voltats de serps de totes les mides, malalts, tarats y sense diners, altra volta a Montevideo.

Aquí comensa la bona estrella del nostre Joan Iglesias. L'empresa va ser de lleons. Va contractar una companyia de quaranta feres y cent homes, y ab tot aquet personal, vinga correr pobles y més pobles. Compteu lo que es el dur pel món quaranta gavies y cent gimnastes desengaviats! Y haver de portar menjar pera gustos tan diferents y paidors tan capritxosos! El pensarhi tan sols esgarrifa! Figureuvos que un jorn, cercant un número que pogués cridar l'atenció, va agafar trenta *exemplars* dels que estaven sense fer res y menjaven pa de dropo, cebres, camells, ossos blancs, foques, llops y guineus, y les va ficar a la gavia gran. Lo que passà allí fa fredat. Al veure's junts van treure les eines y cada família en un recó va adoptar una defensiva. Els ossos se van posar drets, les cebres se van arrupir, els llops se van acorralar; tots cridaven, però tots temien; s'odiaven, però's respectaven; fins que d'un bot, una pantera, petita com un cop de puny, se tira al mitg del *personal* y... jai fillets meus quina batalla! Figureuvos un moment que dintre l'arca de Noé s'hi hagués armat la social! Totes cridaven, totes udolaven, y la pantera, com un llamp, matant cebras com qui mata pusses, fins que van entrar els domadors, y, a forsa de cops de fuet y de rebre esgarrinxades, van poder calmar aquell desfici y posar les coses en ordre!

Ja veieu si's necessita pit pera conduir aquesta maniobra! Doncs a més d'això de les feres y de tot el personal de circ, encara tenia valor pera dur conferenciants, y el primer va ser en Blasco Ibáñez.

Ab en Blasco va fer molts diners, y va anar tenint en Valle Inclán, en Cabestany, y en Zamacois, y en Ferry, en Ferrero, en Margarit, y després d'ells vinguen companyies, y's va trobar essent empresari de la Guerrero, que anava a Chile, de la Pino, que era a Mendoza, d'en Borràs que era al Paranà, y tingué en Tirso, y en Novelli, la Tina, en Grasso, en Salvini, y tots rodaven, y ell, vinga telegrams, y camina cap aquí, y embarca't enllà, y porta més gent, y vinguen més pesos. Y si pera dur aquesta batuta, ab tota una orquesta escampada per aquell bé de Deu de repúbliques, no's necessita més pit que pera descobrir el Yanga-yanga, que vingui l'Stanley y que ho digui.

Y l'òpera? Y dur gent d'òpera pels tropics y els capri-

LES MALVESTATS DE LA POLÍTICA

—Miri, li portem el marit, que s'ha deixat trinxar pel tren número 2.047.
—Ai, Reina dels Angels!... y això que no fa gaire que s'havia fet conservar.

cornis, que no du més feina que les feres? Y dur tenors? Y traslladar musics? Y ferlos anar avinguts, per aquelles pampes desolades? Y fer cantar tanta gent, tan lluny de casa y de tot arreu? Si el que anys y més anys ha conduit tants artistes a conquistar terres, y ha hagut de lligar tants amors propis y aturar tantes tempestes d'enveges desenfrenades no té dret a ser considerat gran conquistador de mons, seriem injustos pera en Joan Iglesias.

Ara va ab en Borràs altra volta. Aniran a Buenos Aires, a Chile, al Perú, a Bolivia, a Venezuela, a l'Ecuador, a Mexic, a Cuba, a Nova-York, a París, y a seguir tot Espanya. Segons ell, tornaran ab doscents mil duros, guanyats del modo més noble, viatjant art y viatjant poesia.

Si els desitgem gloria y profit seria inutil d'assegurarho. S'ho mereixen y els estimem. Y un y altre són dos homes d'aquells que claregen en els pobles.

SANTIAGO RUSIÑOL

Per no explicarse be

I

—Bones tardes... ¿Es aquí a cà'l senyor Figueras?... Soc l'ordinari de Vilaxorca.

—¡Ajà!... Y què'ns porteu d'allí?

—Un recado que'l seu oncle m'ha donat per vostè.

L'ordinari butxaqueja una estona y al fi's treu del infern un bocí de paper, bastant arrugat.

—Tingui.

El senyor Figueras, després d'haverlo llegit:

—¿Qui ho ha escrit això?

—En Manelet, el noi gran del seu oncle. Al meu davant mateix ho ha fet. Però, ei, el seu pare l'hi dictava...

—Ah! Ja deia jo. No la conec aquesta lletra. Es clar; si es d'aquella criatura. ¿Y ho necessita depressa?

—Sense perdre un moment. Diu que ho posi en una caixeta y ho porti a l'agencia tan aviat com pugui.

—Aneu. Ja podeu dirli que demà mateix ho rebrà.

II

El senyor Figueras y la seva dòna.

—Mira, un encarrec del oncle. Llegeix. Es lletra del seu hereuet.

La senyora Pepa, llegint:

—*Cinturones. Mándame algunos.* ¿Oi que diu això?

—Sí. Encara que la lletra no es un primor caligràfic, s'entén bastant be.

—¿Per què deurà volerlos, aquets cinturons?

—¡Ves a saberho!... Coses d'ell...

—¿Y quina classe de cinturons li enviarem?

—Pera no errarho, lo millor serà enviarnhi un de cada mena. Un de criatura, un d'home gran, un de dòna, un de noia jove... Y veshi desseguida, a comprarlos, perquè, segons l'ordinari ha dit, es cosa urgent.

—Ara hi vaig. Però... també podia haver sigut una mica més explicít el senyor oncle... *Cinturones. Mándame algunos...*

III

A l'agencia.

—Aquesta caixeta, pera Vilaxorca.

—Són quatre rals.

—L'han d'entregar en el domicili del interessat.

—Llavors són sis rals.

—Y convé que marxi avui mateix.

—Aixís són vuit.

—¿Y vostè'm respon de que demà a primera hora estarà en mans del destinatari?

—Sí, senyor. ¿Que es alguna cosa molt preciosa?

—Mitja dotzena de cinturons.

—¡Ah!...

IV

Dos dies després.

L'oncle, baixat precipitadament de Vilaxorca, se presenta a casa d'en Figueras.

DESPRÉS DE LA DIADA

La dòna:—Y tal, tu també!... Els pobrets no'n saben, d'escriure. ¿Per què no ho feies tu, de demanar alguna cosa als Reis?
El marít:—Ja ho vaig fer. Els vaig escriure que farien be de no enviar més quitxalla.

—Sí. ¿Què?
—Doncs això, senzillament, havia de dir: *Sin turrone...*

MATIAS BONAFÉ

MUNICIPALESCA

L'enrenou motivat per la confecció del darrer extraordinari de L'ESQUELLA, ens privà la setmana passada de dedicar a l'actualitat municipal el comentari de rigor. Per uns dies, més dels que hauriem volgut, ens ha sigut impossible saludar al senyor Sostres, nomenat Alcalde en substitució de la miloca nobiliària que per espai de més d'un any ha presidit, oficialment, la nostra corporació municipal.

Serveixin aquestes ratlles pera remeiar la nostra tardansa en aquest punt, motivada, com diem, per certes exigències de caracter invencible, abans que filles del descuit o de la manca de voluntat.

Permeti el llegidor que complert aquest dever de cortesia deixem d'extendre'ns sobre'l particular.

Temps hi haurà, y de sobres, pera parlar al senyor Sostres ab la franquesa, l'independencia y la lleialtat que la nostra ploma acostuma.

***

L'assumpte el més important y el que més fortament ha encès els anims el constitueix, en l'hora que escrivim aquestes ratlles, la distribució de les deu Tinencies d'Arcaldia.

No endevinem per quines raons s'ha donat al conferiment de les Tinencies el caracter de qüestió capitalíssima, talment com si del comptar ab una vara més o menys dependís el poder treballar o no per l'engrandiment de la Ciutat. Es tard pera particularisar en aquest punt. Per altra part, tenim ben consignat el criteri que políticament, y segons la nostra opinió, havia de seguirse en l'hora del repariment de carreccs. No som a temps, tampoc, pera recullir en aquesta nota la solució que en el assumpte hagi recaigut.

Consti, ab tot, que siga aquesta la que's vulgui, ab Tinencies o sense Tinencies, poc ens caldrà temer als malversadors dels cabals publics, siguin d'aquest o d'aquell color, per mica que hi hagi en el nou Ajuntament mitja dotzena de regidors que, en comptes d'avenirse a pactes y conxorxes sospitoses, acordin constituirse perpetuament en piquet de la Guardia Civil.

Que la fiscalisació y les ansies de moralitat siguin pera uns quants regidors un afany fortament sentit, y no lletra morta com sovint ho han sigut fins ara; que aquets mateixos posin terme a les complacencies y a les debilitats polítiques o de caracter personal; que no adoptin el sistema de solicitar mercès, que coliquen a l'adversari en situació de reciprocitat y vergonyosa dependencia; que la justícia y la claretat informin y resplandeixin en els seus actes, y ja veuran els que ara's cobreixen de fastigoses invectives, com també sense distincions, sense Tinencies d'Arcaldia, sense presidencies de Comissions y demás carreccs més o menos honorífics, pot ferse al Consistori una feina immillorable, que a l'hora que perpetui el nom del regidor, conquisti la voluntat y l'agraïment de Barcelona.

JUST

MENUDENCIES

—Alsa, noia, quina nina t'han portat, els Reis!... ¿que diu *papá* y *mamá*?
—Encara no.

—Gracies, home!... La broma podrà haverte semblat molt divertida, però jo no l'hi he trobada gens.

En Figueras obre uns ulls com unes taronges.

—¿Per què? ¿Què ha succeït?

—¿Què m'has enviat, tu, en aquella caixeta?

—Cinturons.

—¿Y què vols que'n fassi jo dels cinturons, ara?

—Oh!... Vostè dirà. ¿No era això lo que'm demanava en el seu paperet?

—Jo?... A veure'l.

En Figueras l'hi dona. L'oncle el llegeix... y's posa a riure.

—¡Ah!... Vetaquí lo que té fiarse de la quitxalla!... *Cin... turones*... Tens raó, noi. La culpa es tota meva. Però, consti que, per aquesta petita lleugeresa, hem passat un Nadal bastant bunyol.

—Però... expliqui's...

—Res; que'l meu hereu està molt atrassat d'ortografia. ¿Veus això que diu: *Cin... turones*?...

A UN PARDAL DE LA RAMBLA

que ahir, per centèsima vegada, va tenir
a be posarme com nou el sombrero vell.

A tu'm dirigeixo, Pardalet amic; a tu, que tens la galdosa mania d'enjoiar-me el barret cada vegada que passo per la Rambla del Mitg, allà a tres quarts de set del vespre. Això no està be, Pardal!... Posa't al meu lloc!... Y, al dir que't posis al meu lloc, vui dirte que si't semblaria bonic que cambiessim els papers... Doncs, lo que no vulguis pera tu, no vulguis pera'ls demés.

He esperat que se m'acabés tota la paciència de que disposa el meu temperament pera que no't pensessis que'm queixava per vici. Jo no parlo per mi solsament, no; no ho dic per propi egoisme. Jo, encara, menos mal, que no duc uniforme, ni roba bona, ni soc tipo representatiu. El meu sombrero, en fi de comptes, no'm costa sinó dèu pessetes. Ho dic pels altres. Demà, lo que fas ab mi, ho pots fer ab un general, ab una senyora del gran món, ab un magistrat, ab un ministre del Senyor... Jesús, quina irreverència!... ¿No te'n dones vergonya d'escampar aixís el teu batisme d'escrements damunt dels personatges de viso y d'autoritat?... Això es embrutars'hi, amic meu!...

Jo ja creuré que no ho fas expressament; que es que t'escapa; però, per Deu, ja que teniu fama d'entenimentats, una mica més d'enteniment, quitxalla!... No espe-reu fer les vostres feines damunt del vianant. Ahir mateix: ¿què t'hauria costat, a tu, d'engegar la pinzellada una mica abans o una mica després, però no en el precís moment de passar per sota teu el meu barret?

Ja veus tu mateix com s'imposa una de les dues coses: o més enteniment, o calsetes closes com les dels infants.

Ademés, quan empreneu la volada cap a les afores de Barcelona, lluny de ciutat, y aneu picotejant d'assí y d'allà engrunes y granets de blat, ¿què us costaria de cercar alguna herbeta d'aquelles que tenen virtuts de restrenyement?... Vosaltres direu que «com més amics, més clars»; però, massa *claretat* embafa, fillets meus!...

Recapacita lo que fas, medita els perjudicis que causes als bons barcelonins, que tan joiosos estan de vosaltres y, sobre tot, refreneuvos, aguanteuvos lo que pogueu, que no sembla sinó que trobeu gust en prodigar els vostres obsequis. Si l'Ajuntament, perquè no està pera gastos o per lo que sigui, no vos vol instalar water-closets en les branques dels plàtans de la Rambla, agafeu, al menos, l'habit higienic de fer els vostres *desahogos* a la matinada, en un moment de poc transit; ja sabeu que les nevades copioses acostumen a tenir lloc per allà a les tres del matí... ¿Com no guardeu la vostra pera aquella hora?

Y si res d'això pot ser, si cap d'aquestes reformes te convé, escolta, Pardalet amic, podriem fer una cosa: Jo't vui donar totes les facilitats. Vinate'n a casa. Allà ont ne mengen set, ne mengen vuit. Un més a la colla no s'hi coneixerà... Mira: te compraré una gavia ben bonica y ben gran, pintada de nou, ab uns ferros ben llunts, unes canyetes ben aixerides pera enfilarte, una menjadora ben proveida y un abeurador del més polit Fayans. Jo'm comprometo a mantenirte d'escalfins que una bona y cristiana mort posi fi als teus dies venturosos; a deixarte sortir y entrar sempre que ho tinguis per convenient, els dies que hakis d'anar a veure la xicota... Demana! A casa t'hi moriras de vellesa, atentament cuidat per la dòna y estimat de la mainada y dels meus nois, que saltironen també com tu y com tu xerrotegen del matí al vespre. Te dono tres dies de temps pera pensarhi.

Si acceptes la meva proposició, si vols deixar en pau la meva indumentaria a cambi d'una bona vida claustral, pots dirigirte al meu domicili: Figuereta, 80, quart. No has de fer sinó trucar als vidres... T'esperaré a la finestra cada matí, de set a nou, que es l'hora que'm llevo, y l'hora, també, que més m'agrada parlar ab els aucells.

Ara, si prefereixes la vida lliure y aventurera, si t'empenyes en no voler escoltar les amistoses recomanacions que't dono, aleshores no hi haurà negociacions possibles, ni't responc dels resultats del meu *ultimatum*.

Jo estic disposat, ans que tot, a defensar les dèu pessetes del meu barret. Compraré un tirador de goma, me posaré uns quants perdigons a la butxaca, y, quan passi per la Rambla del Mitg..., prepara't. — FRA NOI.

El timo del pessimisme

Fa algun temps que observo en aquet país una recrudescència del pessimisme. Això m'ha fet passar pel cap l'idea de ferne la reventada. Ab tota sinceritat, aquí va.

***

Aquesta qüestió de l'optimisme y el pessimisme, tan vella com l'anar a peu, ha sigut tractada desde mil punts de vista diversos. Però quasi tots els que se n'han ocupat potser l'han profundisada massa. Han parlat dels factors del pessimisme y de l'optimisme, dels temperaments decantats cap a l'un o cap a l'altre, de les conseqüències individuals y socials d'abdós. Y ens sembla que s'ha abusat, en tal qüestió, de la filosofia, la psicologia y la biologia.

Optimistes y pessimistes, confiats y desconfiats, els qui tot ho veuen de color de rosa y els qui tot ho veuen fosc, poden esser, en el fons, homes sincers. Quan realment ho són, mereixen respecte, fins en els casos en que la manca d'un just criteri de racionalitat porta a uns y a altres a exageracions y a errors. Lo millor seria, indubtablement, que no n'hi hagués d'optimistes y de pessimistes sistematicos. Però el fet es que n'hi ha, perquè els temperaments hi porten, y no queda més remei que conformarse ab la realitat.

Mes no es aquet el punt que vull tractar. Els optimistes y els pessimistes sincers no m'interessen. Deixo, pera qui'n sàpiga més que jo, l'estudi dels aspectes filosofic, psicologic

y biologic a que m'he referit més amunt. De lo que jo'm proposo tractar es dels pessimistes per calcul, per conveniencia, per comoditat. Ja'm penso que no serà un descobriment; però el cas es que he notat que, en gran nombre de persones, el pessimisme es una martingala, una immoralitat, un timo.

Això necessita una explicació. Vaig a explicarme.

***

Hi ha gent que es pessimista perquè el serho surt més a compte que l'esser optimista. El pessimisme constitueix lo que'n podriem dir un bon negoci. En el joc dels atzars de la vida el pessimista juga ab una carta millor, y que devegades amaga una trampa.

En primer lloc, el pessimisme vesteix més. Dona un caient de gravetat, un aire de prudencia, una impressió de seny. Aquell que veu les coses negres, y arrufa el nas, y branda la testa desconfiadament, fa l'efecte de que les ha estudiades. Y la veritat es que requereix menos feina un pronostic trist que un pronostic d'esperances. En el fons no hi ha res més facil que esser pessimista. Molts ho són per mandra, per *spleen*. L'esperansa cal justificarla. La desconfiansa, no cal.

Y encara hi ha una cosa més interessant. En general, lo mateix pot errarse un pessimista que un optimista. Però mentres aquet troba, si cau en error, una mena de penalitat, que en algunes ocasions arriba a esser cruel, el pessimista es quasi sempre indultat de bona gana si les seves temenses

MODA FEMENINA

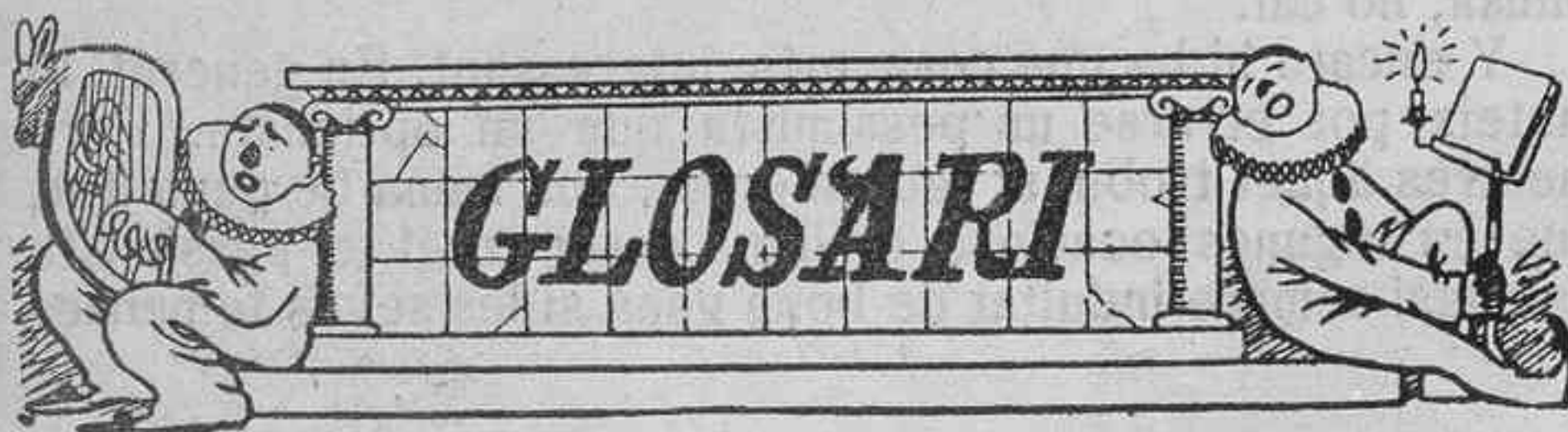
Té l'indumentaria actual un tal dibuix y un tal aire, que, quan vingui el Carnaval, no haurà de variar gaire.

no tenen confirmació. Suposem, per exemple, dos amics, un optimista y un pessimista, que emprenen un negoci. L'optimista's promet un exit esplendí y quantiosos guanys; el pessimista rezela y tem un mal resultat. Ve l'exit? L'optimista y el pessimista's confonen en una comú alegria y s'abracen cordialment; el primer no retreu al segon la seva errada, y, en cas de ferho, no emplea més que un regany dols y amical. Ve el fracàs? Ah! aleshores el pessimista s'irrita contra'l seu company y l'acusa, implacable, d'esser el causant de la seva desgracia. En l'optimista l'equivocació es castigada; en el pessimista es perdonada generosament.

Es innegable, doncs, que l'esser pessimista ofereix més aventatges. D'aquí ve que molts ho siguin, com hem dit, per calcul y per comoditat. El pessimisme d'aquets representa una immoralitat veritable. Així com hi ha homes que's fan d'un partit perquè'ls convé, també n'hi ha que són pessimistes per lo mateix. Heusaquí, lectors, lo que jo anomeno el *timo* del pessimisme. Penseuhi una mica, y veureu com tinc raó.

WIFRED

SENTIMENTALS

Dos fets seriosament sentimentals han tingut lloc aquesta setmana. L'un d'ells es el naufragi de quatre barraques de fra plenes de joguines, de soldats, de nines, de putxinel·lis, d'ilusions d'infants y de mares.

El vent, a la nit, les feu naufragar. Era l'hora de dormir els titelles y els cavalls de cartró; l'hora que totes les nines, com que les tenen ajagudes, acluquen els ulls de porcelana, quan tot d'una el vent comença a bufar, udolen els arbres de l'entorn, parpellegen els fanals electrics y, de sobte, salten les teulades.

El primer de sentir el terratremol diu que va ser un putxinel·li, que a cops de punys entre les nines se va fer lloc pera salvarse. El Pierrot se va despertar, y, de mena sentimental, va voler salvar la seva promesa, una nineta de cartró de les que són plenes de sorra, y aixís que la tingué abraçada una ventada furiosa els va tirar tots dos a dalt d'un arbre, aont varen quedar penjats, ella pel monyo y ell pel coll. Els cavalls de cartró, acorralats, com que ningú's va cuidar de treure'ls, van quedar—pobres cavalls!—a sota les fustes de la barraca; les nines de cera van anar enlaire, portades de la lleugeresa que es natural a totes les nines, y els soldats de plom, com a bons soldats, pel seu pes y per disciplina van quedar esclafats a terra. El desfet va ser tan terrible que sols se salvà l'Arlequí, que s'havia enfilat a un fanal y el varen trobar escalfantse les mans en el tubo Auer!

L'endemà, ¡quina pena feien tantes ilusions endutes pel vent, que no respecta res! A una entrada una nina morta; sota'l tramvia un cavall, eixintli l'estopa del ventre! Y de l'arbre, el Pierrot penjat, y al seu costat la Colombina, que estava llaminejant un bocinet de sucre candi!

Y un infant que passava per allí va fer una rebequeria tan gran pera que li donessin un dels morts que geien damunt de les aceres, que la mare se'l tingué d'endur a bofetades del naufragi.

* * *

Això pera'ls infants; ara pera'ls vells, que també tornen a ser infants. Hi ha hagut una altra sensació: la representació del Barbero.

Feia temps que en el nostre Liceu no s'havien vist tants cabells blancs.

Aixís que van arrencar les notes d'aquella música enjogassada, alegre, infantívola y fresca, de tots els palcos y passadissos van anar sortint testes blanques, que al broll dels saltirons d'aigua d'aquells brolladors de notes semblava que s'ennegrien!

Aquells vells del temps del «Gavilán», del cafè Colón, del cafè de Llotja; aquelles senyores del Laberinte, de la Virreina, d'Isabel segona, resignades d'anys y tristes de tot, al sentir aquelles cavatines, aquelles arias, aquells racontos, aquell pessigollejar de notes y passades de cadenera, se van sentir el cor que'ls batia com si's despertés de somniar, y van agrair ab tota l'ànima aquell despertar d'un temps del que ja quasi no se'n recordaven!

També a les taules hi havia nines que'l vent se n'havia endut! També, com l'infant de l'acera, se'ls van haver d'endur del teatre plorant per dintre en lloc de per fora! Però aquet cop no eren les mares, les qui feien seguir els infants: eren aquets els que s'enduien... als altres!

* * *

Y ara, si fossim poetes de la mena de darrera hora, diriem: «Oh infants! Oh vells!» però no ho volem dir.

Creiem que les coses sentimentals no més hi ha dret a dirles en prosa.

XARAU

En Figueras, quefe de partit

Un redactor d'*El Liberal* estigué a visitar als prohoms dels diferents grupus de que's compon el Consistori. El periodista d'*El Liberal* pogué recullir de boca dels seus enquestats l'expressió del disgust que, per naps o per cols, la major part dels regidors experimenten, y que, com si no tinguessin els barcelonins res més de què ocuparnos, tant ens ha fet parlar a tots.

Aquet bullit de la constitució de l'Ajuntament ha motivat el que duguessin els diaris el nom d'en *Perico* Figueras, qui, com tothom sab, abandonà un dia les joies del taulell pera escalar les altes cimes de la popularitat. Per la premsa, doncs, hem pogut enterarnos de que no es, l'hèroe del *ball transparent*, fet de la fusta dels regidors que, encertats o no, acaten els designis d'en Lerroux.

Públicament, sense embuts, ha dit en Figueras que *prou d'aquet coll*.

Y de la mateixa manera que donava les dimissories a una raspa el dia que l'idea de canviar de festejadora li creuava pel tupí, s'ha dirigit ara al poble de Barcelona, al qual ha fet saber de que, no per esser la seva personalitat—la d'en *Perico*—de las más pequeñas, cau en la falta de dir pronombres en lloc de prohombres, y demés bestieses que tant prodiguen alguns dels que vora seu ocupen els escons del Consistori.

Posat a la feina, digué en *Perico* Figueras al periodista que no's resignava a fer per més temps de *borrego*, y que, sense pretendre ab la seva actitud sentar plassa de rebelde ni *indisciplinado*, pensava, no obstant, aixecar ben alta la seva bandera personal al crit corprenedor de: «qui m'estima que'm segueixi!».

Al revés d'en Pich—el seu enemic irreconciliable—té en *Perico* Figueras la virtut de reconeixes naturalment modest. Ni com a adroguer un dia, ni en calitat de regidor més tard, ha tingut en *Perico* propensió a les grans creacions. Les idees complicades, els problemes enrevessats, no s'avenen ab la seva imaginació simplista, educada en la justa distribució dels xavos de safrà.

ESCENES DEL PORT

—¿Qui s'embarcal...

ENCARA, ENCARA...

—Ara sí, senyor Vinaixa, que ja no hi deurà sortir més a L'ESQUELLA.
 —¿Que no? ¡Vaia si hi sortirà! Cada vegada que's fassi una festa popular, un templec en una plassa, un tiberi al Tibidabo, ja veurà vostè com tothom diu: Si ara en Vinaixa fos aquí, tot això aniria d'un'altra manera.

CAPITALISTES

—¿Jo comprar terrenos de la Via A?... Són mas-sa cars.
 —¿Que vols dir que'ls de les darreres lletres, com la X y la Z, seran més baratos?

D'aquí que, més que de llegar a l'humanitat unes noves taules de la llei, que potser ens destorbarien, s'hagi preocupat el xicot de formar un partit polític capaç d'oferirnos a cada moment la solució que més convingui pera cada una de les fondestes diferencies que avui separen als homes. Conseqüent fins a la mort, en el moment d'anar a fundar el partit y com una bella mostra del seu sentit practic, ha pensat en *Perico* en la conveniencia de ressucitar una fórmula de governar, injustament arreconada.

Trobantnos en vigílies del Carnaval, se li ha ocorregut an en Figueras ressucitar a la vida pública el cèlebre partit dels *sarraigistes*, que, tot just fa uns quants anys, tanta boga adquirí entre nosaltres y tan brillant paper desempenyà en la nostra política local.

X.

PENSAMENTS, per *J. Leopardi*.—En un tomet de la «Biblioteca Popular de L'Avenç» han sigut aplegats un centenar o més de pensaments del immortal filòsof Giacomo Leopardi, el pare del pessimisme llatí. Valen la pena d'esser llegits, doncs es d'aquella literatura que no passa mai ni mai mor. Afegiu a unes idees originals y profundes una delicada tristesa y una ironia finíssima, y vos donarà un sentit exacte d'aquestes oracions civils que's diuen Pensaments de Leopardi.

Han sigut traduïts molt discretament per Albert Aldrich.

LA MESA DEL VEGETARIANO.—Libro de cocina racional para sanos y enfermos, por el Dr. J. Falp y Plana.—El president y fundador de la «Lliga Vegetariana de Catalunya» ha reunit en un volum una porció de receptes culinaries destinades a formar els menús dels aficionats a la verdura. La varietat y el bon gust dominen ja en les taules ont se rendeix culte al règim vegetarià. Aixís ens ho demostra ab el seu llibre suculent el doctor Falp, un senyor que ab el mateix brillo vos prepara una *pudding de bledes* que us cura l'endemà una anèmia colossal, conseqüència natural del *pudding*.

Boletín del Museo Social.—Tenim a la vista el número 12 corresponent al Desembre de 1911.

Revista Vegetariana Naturalista.—Acaba de publicarse el número 34, corresponent al mes passat.

SEPT SCIENCIES

TELÓ ENLAIRE

LICEO.—Les representacions del *Tannhauser* y del *Barbero* han sigut sorollosos exíts pera l'empresa y pera'ls artistes que han interpretat dites obres.

En el *Tannhauser* cal col·locar en primer lloc a la senyora Pasini, a qui ja coneixiem, per esser la millor Elisabetha que hem sentit a Barcelona, y al senyor Nicoletti, que també ho havia fet altres vegades. Dels nous, en Raventós, la veritat, no va convence'ns; ni la seva veu, que, segons notícies, fa uns dies té malalta, ni la seva figura són les més a propòsit pera encarnar el tipo de Tannhäuser; sense voler acudien a la nostra memoria records d'artistes que en temps no llunyans l'havien cantat a Barcelona. Malgrat sa falta de condicions s'esforça en ferho lo millor que sab. La manera de vestir el personatge tampoc va agradarnos. El Wolfram que va fernes l'*Stracciari* va superar les esperances dels més optimistes; la seva arrogant figura, vestida irreprotxablement com va ferho, prenía aires majestatics, y ab la seva veu hermosa y potent cantà millor, si cab, que altres coneguts artistes que l'havien precedit. Sens dubte els wagnerians trobaran un xic italianisada sa manera d'interpretar el

Wolframo, però els que no som partidistes li enviem nostre aplauso.

L'orquestra y els *chors*, molt be, tenint de sortir en Mascheroni a rebre les ovacions, junt ab els demés intèrpretes.

Ab el *Barbero* han fet reviure la música de nostres avis, però com les obres d'aquesta mena si no són ben cantades no tenen absolutament cap valor, l'empresa s'ha cuidat de contractar pera aquesta obra verdaderes notabilitats, y surt un *Barbero* que fins nosaltres trobem deliciós.

La senyoreta Elvira de Hidalgo, paisana nostra, nascuda al mateix estanc del carrer d'Aribau ont va neixer la Barrientos, es un rossinyol cantant, y com que està més que ben secundada per l'Stracciari, que té, en aquesta obra, ocasió de lluir ses prodigioses facultats jugant materialment ab la seva veu, y per en Nicoletti, que té una gracia extraordinaria fent de Don Basilio, surt un *Barbero* perfecte.

Els que tenen papers superiors a les seves forses són el tenor senyor Perea y l'encarregat del de Caricato.

L'èxit que ha obtingut el *Barbero* demostra que pera tots els gustos hi ha música, quan aquesta es ben cantada.

Pera dimecres estava anunciada un'altra obra dels temps antics, *Don Pasquale*, y estan ja ensajant *Titayna*, del nostre Morera.

PRINCIPAL.—El dilluns a la nit va estrenarse *Frou-frou*, obra antiquíssima d'Halevy y Meilhac, una mica carrinclona y ab tocs de sentimentalisme bunyol. L'obra era, més que altra cosa, un nou pretext de lluiment pera la Xirgu, que forsosament havia de lluitar ab els records de la majoria de notabilitats que han trepitjat els escenaris de Barcelona y que havien sigut molt aficionades a representar aquesta obra. La nostra actriu se sortí airoso del seu comès, però sense demostrarnos ni feros veure cap fase nova del seu talent. Estigué ben secundada per en Giménez y la senyoreta Rovira, que cada dia ho fa millor.

Pera dintre de pocs dies està anunciada *Locura de amor*. La Xirgu, decididament vol separarse de nosaltres. Comensa per fer teatre castellà en les taules del «Principal», però a ningú enganya que això es una assaig que fa, y quan estigui segura de que domina el teatre castellà, com ha lograt dominar el nostre, empenrà volada cap a terres de Castella, ont tants y tants paisans que valen hi tenim, y sols vindrà a veure'ns actuant de notabilitat cada dos o tres anys. Es llastimós que una artista de la valua d'ella ens deixi, però en tenim la culpa tots: empresaris, autors y public.

ROMEA.—Darrerament han estrenat en aquet featre els senyors Catarineu y Mata un drama, *La sombra*, del que la prempsa s'ha ocupat extensament y el valor del qual, parlant francament, nosaltres creiem que està molt per sota dels comentaris que li han dedicat.

En ell s'hi desenrotlla el paorós problema de l'adulteri, al qual els autors volen donar una solució ajustada ab les corrents modernes. Això, que ben portat podria esser una drama com molts, resulta monoton y ensopit; allí no hi ha acció de cap mena; en converses y discursos, l'un darrera l'altre, s'arriba al final, en que'l marit enganyat treu al causant de l'adulteri el pes d'una acusació injusta, y llensa a la seva dona de casa.

El senyor Calvo y la senyoreta Velázquez interpretaren l'obra ab tot el carinyo posible.

Deixa de formar part de la companyia del «Romea» la senyoreta Velázquez, y sembla que vindrà a substituir-la la Matilde Moreno. Benvinguda, y poden estar segurs de que no hi perdran res en el cambi.

NOVEDADES.—Continuen fent opereta. Pera'l dijous que ve, dia 18, està anunciat el debut de la *Tórtola Valencia*, que ve precedida de gran fama.

La cèlebre Marthe Regnier donarà tres úniques funcions els dies 22, 23 y 24 del mes corrent.

ELDORADO.—Dintre pocs dies estrenaran la comedia en dos actes, dels germans Quintero, *Puebla de las mujeres*.

PRINCIPAL (Girona).—La companyia d'en Jaume Borràs ha estrenat en aquet teatre el nou sàinet d'en Santiago Rusiñol, titulat *El pintor de miracles*.

La probabilitat que hi ha de que aquesta obra's dongui a conèixer al public de Barcelona en el transcurs de la temporada que s'inaugurarà a l'«Eldorado» el dia 24 del prop vinent Febrer, baix el protectorat del Sindicat d'Autors Dramatics Catalans, ens permetria seguir una vella y detestable costum, remetent-nos an aquesta estrena anunciada pera emetre el judici que'ns me-

reix el sàinet, que aixís se sol fer en aquets casos pera sortir del pas ab l'excusa d'evitar repeticions. Mes nosaltres tenim varies raons, tres pel cap baix, que'ns obliguen a parlar seriament d'*El pintor de miracles* desde ara, a saber: que una estrena absoluta té sempre un valor positiu; que la presentació d'una obra davant d'un public nou, d'un decorat nou y d'uns actors nous pera ella, dona sempre lloc a noves y interessants consideracions, y que una estrena d'en Santiago Rusiñol, fassis allà ont se fassi, es sempre un aconteixement digne d'esser glosat.

Per altra part, ens mou particularment al nostre proposit el considerar que, al cap-d'avall, els mateixos periodics que tracten d'evitar les repeticions dels seus judicis en qüestions d'art, no tenen inconvenient en cantarnos una mena de *cansó de l'enfadós* política durant una serie d'anys, que pera'ls que no'ns hi va ni'ns hi ve ens sembla perdurable.

Parlem, doncs, ab l'extensió que's mereix del flamant sàinet del nostre incomparable satiric.

El pintor de miracles es una obreta d'assumpte afortunadíssim y d'una estructura d'ex-vot que'l fa senzillament deliciós.

La majoria de personatges que hi intervenen són originalíssims; que ho digui, si no, aquell Alcibiades, el de les forses combinades y les flaqueses cerebrals; aquella parella de notaris (mascle y famella), tan xamosa en la seva circumspècció; aquell matrimoni civil y benemerit; aquell reventador professional; aquella santa muller, que mereix esser mapada de Verge dels Dolors, o de Mare de deù o dotze criatures, muntada dalt d'un nuvol en l'ex-vot definitiu del pintor, y aquell pintor mateix, aquell pobre pintor que viu dels miracles y de miracle.

Essent el sàinet de qui es no caldrà que remarquem la fluidesa y gracia y dolsa causticitat del dialeg y els tocs de sentiment subtilíssim que'l matisen. La nota aguda y la pinzellada emotiva viuen en el temperament d'en Rusiñol en una mena de simbiosis que li donen aquell agre-dols unic.

El final de l'obra sembla una genialitat, y es, ab tot, d'indiscutible lògica artística; es el final d'un sàinet de retaule; es la pensada d'un autor ingenu; es, en una paraula, insubstituible en aquesta obra.

Tots els actors y actrius que prengueren part en l'estrena mereixen els nostres calurosos elogis, especialment els senyors Borràs y Galcerán y les senyores Castillo y Pallarès.

Autor y actors foren cridats al proceni repetides vegades a l'acabar la representació.

Per lo que deien de la temporada els comedians, se veu que'ls de Girona *tampoc* solen anar al teatre, però quan hi van se veu que hi entenen!

A judicar pels símptomes que ja desde'ls primers moments ha ofert, l'Ajuntament que'l dia de Cap-d'any varem tenir l'honor d'estrenar els barcelonins promet ser un dels que més *pasta* hauran donat a la crítica, a la sàtira... y potser a la Guardia civil.

El principi famós, *tants caps, tants barrets*, sembla ser la llei que desde'l dia hu de Janer impera a la Casa de la Vila. Tants regidors, tantes fraccions; tants homes, tants criteris. Buscarne dos que sobre qualsevol punt opinin de la mateixa manera es buscar una agulla en un paller.

Diuen que en la varietat està el gust; però ¿hi està també la bona administració?

**

Per amor a Barcelona y per la nostra mai desmentida afició a la pau, nosaltres voldriem que les nostres prediccions sortissin equivocades; però, coneixedors del panyo y poc amics de que'ls aconteixements ens atrapin mai desprevinguts, fem desde ara punta al llapis, esmolem cuidadosament la ploma y, ab la vista clavada a Cà la Ciutat, diem als ilustres senyors concejals:

—Cavallers, ¡en guardia!

□

AL vicari de Sant Pere,
—que fuma com un damnat—

OBRA BENÉFICA

—M'han encarregat que li ofereixi la presidència del «Ropero de Santa Reparada».

—L'accepto gustosa, y, pera que no's digui que escarnim a la pobresa, mans a l'obra tot seguit: vostè m'ajudarà a confeccionar el programa de festes.

sabent el seu gust quin era,
va dirli ahir l'estanquera:

—¿Ja ho sab que *allò* s'ha apujat?
—No me'n dongui! No vui re! —
digué ell, furiós. Y ella, amable:
—¿Doncs què fumarà?—¿Sab què?
Pèls de quia de diable!
¿Que'n té per vendre, vostè?

□

PERA celebrar el triomf obtingut a Roma pel pintor Zuloaga, els seus paisans d'Esbar, aont el gran artista ha estat uns quants dies, l'han obsequiat ab un banquet al qual, segons diu un periodic, hi han assistit 5.700 persones.

—¿Cinc mil setcentes?—preguntarà el lector, admirat.

—Sí, senyor: ni una més, ni una menos.

Hi ha que tenir en compte, en primer lloc, que la festa va celebrarse en el frontó Astelena, que es un local cobert, de cabuda extraordinaria.

Y, en segon terme, s'ha d'advertir que a la taula del banquet solament varen assentarshi setcentes persones.

—¿Y les demás?
—Les demás s'ho miraven, alegraven la vista ab l'espuma del xampany y escoltaven els brindis.

□

JA'ns semblava a nosaltres que Barcelona, d'un quant temps ensà, resultava més animada que de costum...

Segons datos rigorosament oficials, durant l'any que'l dia 31 de Desembre va acabarse hi ha hagut en la nostra ciutat 13.848 naixements y 13.845 defuncions.

Total: tres persones d'aument.

¡Vetaquí perquè pels carrers s'hi nota tanta concurrència!...

□

UNA errada com una casa.

En el número de *La Planeta*, la forsa del consonant va fernos dir que la cèlebre casa del Passeig de Gracia cantonada a Provensa es d'en Milà y Pi, sent aixís que tothom sab que'l propietari's diu Milà y Camps.

Fem constar aquesta rectificació pera que les coses quedin en son lloc y les cases també.

Y pera que'n Milà y Pi no agafi *infulas*, vestintse ab plomes del seu parent.

□

QUATRE murriets, desde Valencia, acurrucats dintre un vagó, sense pagar varen fê el viatge y aquí van dú'ls a la presó.

Si a fer fortuna els *chès* venien, —segons digueren seriament— al trasladarlos a la sombra se'ls ha tractat injustament.

De la mateixa procedencia, y ab uns andamits també iguals, hem conegut, aquí, *xufleros* que han arribat a concejals.

□

EL cas es verdaderament curiosissim. Si escoltem a la dreta, els puntals més fermes del lerrouxisme són la gent de l'esquerra.

Y si escoltem a l'esquerra, qui més ha treballat pel triomf del lerrouxisme es la dreta.

Ara aquí la gran qüestió, per la sort de Barcelona, es saber qui ens ensarrona y qui s'exclama ab raó.

**

De moment, lo que d'això se'n desprèn són dugues coses: Que'l lerrouxisme es evidentment un mal.

Y que per errors, per incapacitat o per tossuderia dels uns o dels altres, el lerrouxisme sura y prossegueix impunement la seva obra funesta.

□

NÚMEROS negres.

¿Saben a quant puja, en el pressupost municipal de Barcelona, el dèficit previst per aquest any?

A sis milions de pessetes.

Es tremenda la suma, ¿veritat?

Doncs, perquè no'ls cogui tant aquet lamentable excés, aconsòlinse pensant que l'any que ve... ho serà més.

□

SABEN aquell senyer Xalabarder, compositor de música circumstantial, que acredita el ditxo famós de que en els pots petits hi ha la bona confitura?...

Doncs... ja n'ha fet una altra!
Una «Habanera» ab lletra d'en Noèl, dedicada a la Paquita Escribano.
Y quina partitura més rexinxada, fills meus!...

Ho es tant y tant, d'*Habanera*, que un recorda, a l'escoltarla, els puros de l'«Henry Clay», les pinyes y la guayaba.

□

EL gas, aquet fluid pudent que no enllumena ni escalfa, es el causant de la mort dels vells plàtans de la Rambla.—Aixís, al menos, ho han dit els tecnicos al senyô Arcalde.—

¿No'n té prou, el *bord-de-gas*, ab fer sempre mala cara y embarcar per l'altre món triumvirats de criades, que encara's constitueix en butxí dels pobres arbres?

Doncs ¡fòra contemplacions!
¿Es criminal y s'escapa?
Que li apliquin tot seguit la pena que'l Codig marca.

□

TELEGRAMA de Lisboa:

«En un miting celebrat el diumenge en aquesta capital, un sabater, representant del «Centro Escolar Democrático Español», que té per president honorari a don Melquiades Álvarez, se proposava parlar de la qüestió de Cullera, però el delegat de la policia l'hi va prohibir.»

¡Hola!... ¿Aixís estem?
Y doncs ¿què fa el nostre company senyor Ribera y Rovira?
¿Que no presenta immediatament una enèrgica reclamació diplomàtica?

Portugal, bon Portugal,
si aquest abús es real,
¿de què redimontri't val tenir República?

□

AQUELL noiet de la cabellera de Sant Joan, que tant be fa anar el sabre com el «ja farem la pau!», corre per aquí dient que si s'ha querellat que si no s'ha querellat ab nosaltres.

Calla, infelís, calla!
Ja't coneixen massa pera acceptar querelles teves, allà, al Jutjat!... Quin cas vols que'n fassin d'un policia ful?
¡No siguis querellat, home, no siguis querellat!

□

EL senyor Sostres ha nomenat secretari particular de l'Arcaldia a un tal Pérez.

—¿Será uno de los Perezofh del Tívoli?—deia un municipal, tot intrigat.

—Hombre, no!... ¿en qué te fundas?—li replicà un company.
—En que este Sargantana de alcalde es muy amic de hacer equilibrios.

□

ELL no se n'adona, però contra l'evidencia no hi valen habilitats ni subterfugis.

El Progreso se'n està amansint a tota velocitat.
L'altre dia publicava ¡íntegra! una carta d'una senyora, perteneixent a la societat més selecta de Barcelona, en la qual la

PENSAMENTS CÉLEBRES

«L'home més sol, es el més fort.»

Ibsen y Marial.

distingida dama enviava al diari del *caudillo* les més expressives gracies per un servei que aquet li havia fet.

¡Ah!... ¿Aont són aquells temps heroics en que pera *El Progreso* no hi havia altres *damas* que les intrèpides *Damas Rojas*?

Un dia ja varem dirho, però avui ho volem repetir.
Don Alacandro acabarà sent primer accionista del Banc d'Espanya.

Y president del Comitè de Defensa Social.
¿Que no? Visquem y vegem.
Aixís se comensa.
Publicant ab vanitosa ostentació cartes que al cap-d'avall porten una firma aristocràtica.

□

DETINGUT a Madrid—per bon minyó seria— un argenter que duia les butxaques plenes de diamants y rubís y pedres fines de varies menes, al portarlo camí de la garjola escabullirse's proposava, el maco!

FUNCIÓ PATRIÓTICA DE BENEFICENCIA

—Noies, quina elegància, avui!...
—Ja veuràs... Hem pensat que, si un dia aixís
no fem *tropa*, no sé quan la farem.

més, correntli al darrera com dos gossos,
els polissons varen tornà a pescarlo.

No l'hagueren pescat, y's trobaria
ben tranquil y ben lliure a hores d'ara,
si li hagués acudit l'apedregarlos
ab les pedres precioses que portava.

□

PRIMERA gedeonada?

«L'arcalde ha ordenat que s'obri una informació pera saber
si es veritat que als arbres del Ensanxe se'ls ha mutilat d'una
manera crudelíssima.»

Molt be.

Y si ara's comprova que, en efecte, els arbres han sigut ex-
cessivament escursats, ¿què farà el senyor arcalde?

¿Manarà que'ls allarguin altre cop?

□

CUSCUNILLES a tot drap.

Vinticinco duros cada mes concedeix el nostre Ajuntament
a tot un professor de l'escola de bosc de Montjuic.

—De què viurà?... de la cassa?...—pensaran vostès.

No.

En els boscos d'en Laribal, de cassa no n'hi ha. Però pot
fer vida vegetariana.

Criarà salut y encara podrà arreconar una poma per la set...
Si hi ha pomeres.

□

A les Galeries del «Fayans Català» acaba d'obrirshi una Ex-
posició de dibuixos y pintures de l'Ernest de Valls, un ar-
tista valencià molt jove y de molta empenta.

Esperem coneixer les obres del senyor de Valls pera donarh
la nostra culleradeta crítica en el número proxim.
Entre tant, bon exit y millor venda.

□

DIU que'l nou Ajuntament
ens prepara grans sorpreses...
Jo ab una ja m'acontento:
¡que'ns torni la caixa plena!

□

EN una tertulia íntima, dues casades se cambien certes confi-
dencies.

La una:

—Ai, el meu marit, en qüestió de negocis, es un espasa.
Guanya tot lo que vol.

L'altra:

—Sí, vaja, al revés de vostè... que vol tot lo que guanya.

□

NOTES DE CASA

Han tingut l'amabilitat d'enviarnos el seu calendari els senyors:
S. Pifarre; Rosal, 35. Farmacia.
Impremta Alsina.
Aguilar, Piera y Moliné. Agencia d'aduanes.
Hijos de Gerardo Bertrán.
Aigua Jalpi; Diputació, 236.
Farmacia del Dr. Escrivá.
R. Tobella. Tipografia.
Moltes gracies a tots.

QÜENTO

Realment es un mal tenir les orelles grosses.
L'altre dia un senyor que les gasta de parroquià va en-
trar a cà'l vetes-y-fils.

—¿Què volia?

—Cotó fluix pera les orelles.

—Dispensi, no'n venem sinó a la menuda, nosaltres.

L'ESQUELLA
DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció:

Llibreria Espanyola,
Rambla del Mitg, núm. 20
BARCELONA

Preus de suscripció:

Fòra de Barcelona,
cada trimestre:
Espanya, 3 ptes. - Extranjer, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Impremta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

NOVETAT

ALFONS DAUDET

PORT-TARASCÓ

Traducció de SANTIAGO RUSIÑOL

Preu: 1 pesseta

Almanac de L'Esquella de la Torratxa

Preu: 1 pesseta

Almanac de la Campana de Gracia

Preu: 2 rals

TAPES

Ab planxes daurades pera enquadernar
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA de 1911

Tapes soles.	Ptes. 2 50
Tapes y encuadernació	» 3'50

PERE COROMINAS

OBRA NOVA

Les hores d'amor serenes

Un volum — Ptes. 3

DIETARIO y Agenda de bufete

PARA 1912

Desde Ptas. 0'80 á Ptas. 2'50

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, además, un ral pera certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

APA

DEMANDA DE CASAMENT

—La noia ja li donaria jo, però'm fa por que no esguerrin l'especie...